

Előfizetési ár:

Egy évre 4 ft 3 óra 1 ft
Fél évre 2 ft 1 óra 40 kr

Egyes szám ára 10 kr.

Szerkesztőség

és kiadóhivatala „Csongrád”
könyvnyomdájában, hova a
kéziratok és előfizetési pén-
zek is küldendők.

CSONGRÁD

TÁRSADALMI ÉS KÖZMŰVELŐDESI HETILAP.

Hirdetési díjak:

Egy hasábos sor egyszeri
beiktatása 10 kr., két ha-
sábos 20 kr., három hasábos
30 kr. Legalább háromszori
közlésnél a fele díj számít-
tatik. Bélyegdíj külön 30 kr.

Nyilttérben

minden egyes sor 20 kr.
Bélyegdíj külön 30 kr.
Kéziratok visszasására nem
vállalkozik a szerkesztőség

I. évfolyam.

Felelős szerkesztő:

CSONGRÁDI GÁBOR.

6-ik szám.

† Gróf Andrassy Gyula.

Gróf Andrassy Gyula halálának hírért mégis egyetemes részvételt vette az egész nemzet.

Ez a hír nem volt váratlan, nem volt hirtelen, meglepő.

Már hónapok óta folyton érkeztek hozzánk a tengermelletti Voloscáról a beteg állapotát tudósító táviratok s ha azok olykor-olykor megnyugtatólag szólottak is, nagy része azoknak mégis önkénytelenül felidézte lelkületünkbe a szomorú sejtelmet, hogy a katasztrófa már nem lehet messze.

Az a résztvevő érdeklődés, mellyel a nagybeteg állapotát a nemzet kísérte, kétségbevonhatlan tanúsága azon osztatlan szeretetnek, annak az őszinte rokonszenvnek, mellyel iránta megannyian viseltének.

S ő ezt meg is érdemelte.

Neve, egyénisége, tettei, működése elválaszthatatlanul függnek össze a nemzet korszakalkotó eseményeivel.

Ott küzdött hőiesen a haza ellenségei ellen a magyar szabadság harc alatt, melynek végeztével halálra ítéltetett s csak később nyert kegyelmet.

Ott volt azokon az országgyűléseken, hol a magyar alkotmány magasztos elvei maradandó alkotást nyertek, ott az 1867-es kiegyezésnél, ott volt mindenütt, hol a nemzet jogai s érdekei közbenjárását igényelték. S minden cselekedetén ott ragyog a hazafias meggyőződés, mely a megalkuvást nem ismer, törhetetlen, mint a szikla, mely csak egyetlen egy célért lelkesül, — a haza jóléért.

Ez jellemzi az ő tetteit, politikáját.

Minden ízében magyar volt.

Testestől-lelkestől hazafi.

Sok kisértésnek volt kitéve, de a fény nem szédítette el a magyar haza iránti hűségében meg nem tántorodott soha!

A mint az egész nemzeté volt életében, épp úgy a nemzet halottja most.

Gyászos ravatalát könnyezve állja körül az egész ország s a hála s fájó szeretei babérainak örökzöldjét fűzik koszoruba sirja fölé koronás fők, ünnepelet nagyságok. Babér, virág mulandó emlékek.

Sajgó szívünk keserve csak öröklő, csak a mi fájdalomunk határtalan a veszteség fölött, mit gyász hunytával reánk hagyott. Legmélyebb részvétünk kíséri nyuga-

lomra tőke terebesi család sírboltjába s a legigazabb fájdalommal rebegjük feléje könnyek között a végső, az utolsó „Isten hozzád”-ot!...

A hatalmasok műve.

Városunk főjegyzői állásának Mészáros Károly felfüggesztése folytán szükségessé vált helyesítése utjánai betöltése a holnapi nappal fog végbemenni. Mint mi már előzőleg teljes biztossággal értesültünk a helyettesítésre Ónodi Lajos Szentés város volt főjegyzője jelenleg vármegyei Iső alszámvevő fog meghivatni s alkalmaztatni.

Nekünk ehhez a dologhoz igen sok szavunk van.

Már maga azon körülmény, hogy ide Csongrádra, hol a jegyzői állásra annyi sok szép képesítéssel bíró jelentékeny intellectuális erő van egy törvényszerinti minősítéssel sem bíró idegen embert hívnak meg, maga e körülmény a legnagyobb mérvben kihívja a kritikát, hát még ha azokra az előzményekre tekintünk, a melyek ezen dologgal összefüggésben állanak. Mindenki előtt bizonyára már első hallásra is magától visszásága fog felmerülni azon kérdés, hogy mi lehet indító oka annak, hogy egy olyan ember, aki 5-6 héttel ezelőtt még Szentés város főjegyzői székét tartotta elfoglalva s aki jelenleg is egy igen jól dotált s tekintélyes hivatalos állás birtokában van, azt eldobja magát s idejön Csongrádra egy olyan állás helyettesítésére, amely állás végleges megüresedéséhez még igen sok kétség fér s melyet ha esetleg általa elnyeretnék is — kevésbé kárpótolhatná azon előnyöket, melyek mostani tisztségével vannak összekötve.

Ezt a kérdést pedig, ezt a visszás helyzetet megérteni képesek csak akkor lehetünk, ha ez ügy előzményeit a maga valóságában megismerjük. Mi, kik már ennek tudomásával bírnak — hivatásunkból folyó kötelességünket gyakoroljuk, midőn azt Csongrád város közönségével megösmertjük, mert célunk az hadd tudja meg ez a közönség, hogy mily dicsőséges dolgok történnék a legmagyarabb vármegye szék városában, hadd tudja meg ez a közönség, hogy mire képes a hatalom akkor, ha kisínyes személyi érdekektől engedí magát vezéreltetni.

Az előzményeket következőkben regisztráljuk Ónodi Lajos Szentés város főjegyzője miért miért nem megunt a már a jegyzős k ö d é s t s az volt óhaja, hogy ez állást a vármegyei Iső számvevői állással felcserélje. Miután az ugynevezett főispáni pártnak volt tagja ez a kívánsága csakhamar teljesezésbe is ment. A december havában végbe ment tisztujítás alkalmával vármegyénk igazságo s (?) főispánja által az arra aspiráló több igen ki-

tűnő képzettségű vármegyei tiszteletbeli aljegyző mellőzésével az óhajtott állásra kineveztetett. A kinevezések nyilvánossá tétele után nagy zürzavar történt oda át Szentésen és többen azt hangoztatták s a sajtóban is tárgyalták, hogy a főispán a kinevezésnél magát compondította. Hogy mit értettek ezalatt azt mi nem tudjuk, annyi azonban bizonyos és tény, hogy a pártatlan főispán ur pártszempontból a vármegyei Iső alszámvevői állásra egy oly egyént nevezett ki, a ki arra az állásra a törvényszerinti képesítéssel nem bírt s aki az ezen álláshoz szükséges törvényszerinti minősítést soha meg nem is szerezheti.

Más vármegyékben, a hol az emberek a hatalmasok iránti kegyeletről már előzőleg átszellemülve nincsenek az ilyen eljárást a „törvénytelen” építhető ornaszszal jellemzik, hogy nálunk Csongrád vármegyében minő diszjelzöt tesznek a hatalom ily ténykedése elé arra kíváncsiak vagyunk.

Igy állván a dolgok egy törvényellenes intézkedés — ha az egy főispáni kéz műve is — soká fenn nem tarthatja magát a kinevezett Iső alszámvevő urnak tehát mennie kell.

Mennie ám csak az a kérdés, hogy h o v á ?

Az elhagyott főjegyzőség már gazdát talált s a jó szentesiek nagyon örülnek a cserének.

Mi lesz hát? Mi lesz hát?

A ki a csapást rá s mérte, annak kell megadni a vigasztalást is — mondja Ónodi. S csakugyan a méltányossági érzületekben gazdag főispán megadja a gyógyírt, szólván: be foglak helyezni Csongrád város főjegyzői állásába.

Ez az előzménye annak, hogy a holnapi nappal a főjegyzői állásra Ónodi Lajos fog helyettesített. És ez — meg lehetünk győződve csak bevezetés ahhoz, hogy ő majdan később ez álláson véglegesítések. Mert ebből levonhatjuk a következtést arra is, hogy Mészáros Károlynak, ha van is, ha nincs is olyan bűne, mely miatt hivatalvesztésre ítéltetnék, minden körülmények között majd mennie kell. Mert a hatalmasok ezt úgy kívánják s mert a főispán igazságos s elégtételt akar adni Ónodinak az elveszett szentesi főjegyzőséget.

S most mi azt kérjük Csongrád város elfogulatlan közönségétől, azt kérjük minden pártatlanul ítélő embertől, hogy helyén van-e ez így? Jól van-e az, hogy ha egy főispán fiorkot fog, nekünk kelljen azért megszenvedni.

S kérjük, hogy kötelesek vagyunk-e mi békeségesen tünni az ilyen eljárást csak azért, hogy a főispán egy általa könnyelműen okozott tévedést megreparalhasson.

Mi ezt a reparáló eljárást nem tünniük s a leghatározotabban felemeljük tiltakozó szavunkat a hatalmasok ily manipulatioi ellen, melyek jogaink s érdekeink reg-

ligálásával határozott megrontásunkra céloznak. Most ami ügyeinket idegen emberek soha nem fogják érdekeinknek teljesen megfelelőleg vezethetni: ami érdekeinket csak a magunk embereire óhajtjuk bízni, azokra kiket magunk is ösmerünk, kiknek képességéről s minden egyéb tulajdonairól magunk győződünk meg s egyáltalán nem vagyunk hajlandók egy ily fontos s nagy felelőséggel járó állásra bárkit is elfogadni csak azért mert azt a főispán így döntötte el.

Vannak már a multból szomorú tapasztalataink, hogy mennyire jártunk szerencsésen, midőn saját fiainkat mellőztük nem ismert idegen emberekért.

A holnapi helyettesítést meg nem akadályozhatjuk, az úgy ahogy bent a vármegyén eldöntött végre hajtatni.

A helyettesítés a főszolgabírónak végtére is joga, ő ezt a jogát tetszése szerint gyakorolhatja. Mi e szabadjogát korlátozni nem akarjuk.

Ámde, mert érdekeink védelmét tőle joggal várhatjuk, megkivántuk volna, hogy ez ügyben önállólag ami érdekeinknek megfelelőleg járjon el.

Van itt nekünk arra való derék képesített emberünk, van aki már 14—15 éve szolgálja a várost, kinek szakavatottságához s becsületességéhez szó sem férhet, de van még más is, ki e helyen ideiglenesen elláthatna. Ilyet kivántunk volna mi, mert ez felel meg a méltányos eljárás követelményeinek.

S mert a méltányosság elvével, de az igazsággal is teljesen ellenkezik ez a most követet eljárás, mi állás: foglalunk ellene s hisszük, hogy az a közönség, mely a közérdekét, a közjót följé tudja helyezni a pártozkodásból eredő személyes érdekeknek, az a közönség velünk fog harcolni akkor, ha később esetleg arról lenne szó, hogy Csongrád város főjegyzői állása végleg töltsék be. Dr.

A közigazgatási bizottságból.

Csongrád vármegye közigazgatási bizottsága f. hó 19-én tartotta e havi rendes közgyűlést Zsilinszky Mihály főispán elnöklété alatt.

A gyűlésnek több érdekes tárgya volt,

A „CSONGRÁD” TÁRCZAJA

A kik nagyon büszkék voltak.

— BESZÉLY. —

Bárodai Sándor egyike volt a város előkelő fiataljainak; gazdag is volt míg apai örökségének nagy részét az egyetemi tanulmányok föl nem emésztették. Felemésztették jobban és büszkésebben, mint ő szokta a tudományokat, melyeket nőtájjában lett volna naponta az egyetemen hallgatni.

Az év legnagyobb részét a fővárosban a hejehuja élettel töltte el, nem törődve még azzal a kék szemű, ábrándos kis lánnyal sem, ki a hányszor csak látta az utcán az öreg Pista bácsit, mindig megkérdezte tőle, hogy mikor jön haza az unokaöccse Sándor?

Sándor, mikor még diák volt, Honka pedig — a kék szemű, ki leány — olyan „baci” — az iskolai műnapokat rendszeren Honkánál töltötte, átszámrazott a szülők közötti jó barátság a gyermekekre is. Nem csoda, ha e gyakori együttlét a megszokás útján az érzékeny kedélyű, ábrándos természetű Honka szívében mélyebb érzelmeknek is adott helyet, melyeknek kifejezéséről neki tudomása ugyan nem volt, de annál erősebben verhetek gyökereit szívében mivel a csemete kiirtására nem gondolhatott.

De nem is volt ok azokat kiirtani, hiszen Sándor is elég meleg érzelmeket táplált Honka iránt s a szülők tréfakép — de komolyan gondolva — meg is egyeztek abban, hogy a két gyermekből annak idején egy pár lesz.

És Honka a viaszabák után szívesen foglalkozott e gondolattal, mert hát az a Sándor cinos

mi azonban csak a bennünket közvetlen közlő érdeklő ügyekről emlékezhetünk meg. Mint ilyet említhetjük meg Zöldi Antal helybeli tanyai tanító fejelemi ügyét.

Zöldi Antal fejelemileg elmozdított állásából s az így megüresedett tanítói állásra a pályázat már ki is van írva. Az állásító megfosztott tanító tolyamodott a közleg. bizottság útján a közoktatásügyi miniszterhez bün.etésének elengedése, illetőleg kegyelmezése iránt, mely kérése azonban teljesíthető nem volt.

Mi részünkről teljesen igazságosnak találjuk a miniszter határozatát s bár kellemtlenül érint, midőn embertársunkat ért ily leverő csapásról kell hirt vennünk, mindamelllett egész természetzerű dolognak tartjuk azt, hogy egy tanítónak a plébános-sal mint különben is fölébvalójával szemben még sem lehet minden famosus eslekményt büntetlenül elkövetni.

Tárgyalta még a bizottság a kilenczesi gát ügyét is. E gát mint országut rendőrellenes keskenységére történt utalás s indítványoztatott ez uttást kiszélesítése. A munkálat iránti tervek elkészítésével a főmérnök bizatott meg.

Vasárnapi munkaszünet.

Baross Gábor kereskedelmi miniszter a vasárnapi munkaszünet tárgyában törvényjavaslatot szándékozik betérjeszteni a képviselőházhoz. E fontos törvényjavaslat a következő:

1 §. Szent István koronája területén vasárnapon az ipari munka szünetel. Egyedüli kivételt képez az üzlethelyiségek és berendezések tisztogatására és jókarban tartására szükséges munka.

2 §. Az ipari munkaszünet legkésőbb vasárnap reggel 2 órakor kezdődik s a kezdettől számítva 24 óráig tart.

3 §. A kereskedelmi miniszter a belügyi s a vallás- és közoktatásügyi miniszterrel egyetértőleg, rendeleti uton fogja megállapítani amaz iparágakat, amelyek üzemének megszakítása lehetetlen, vagy a fogyasztó közönség, vagy a nyilvános forgalom szükségleti szempontjából, s melyeknek ennélfogva a vasárnapi munka megengedtetik.

fiu: a Csongrád Teri is majd felfalja a szemeivel, mikor látja; no de nincs is Honkának Terihez jobbra... barátja és nagyobb... ellensége.

Sándor éli világát Pesten cinboráiv l, kik közt elő helyen áll Csongrád Teri a Teri tót-verbátja Minden este a Varga vend glóbebe járnak vacorázni s bizony e vacorák — minthogy benyúrnak a késő éjszakába, vagy a kora hajnalba — annyi pénzbe kerülnek, hogy az öreg Bárodai Pista bácsinak — ki Sándornak törvényes gyámja volt, ugy 20-ika táján mindig küldenie kellett egy kis pótlékot.

Panaszkodott is az öreg, hogy nem tud mit csinálni a fiával, mert a vagyona jövedelmét minden évben kétszeresen kelti el.

No de ime letelt a nagy évi egyetemi curzus: Sándor is hazajön s majd itthon jobban taksrékoskodik.

És Pista bácsi nem is csatlakozott Sándorban, mert a mint hazajött neki feltűnt a tanulásnak; s tanult folyton egész nap hívve azt a néhány órát, mit Honkánál töltött.

Az egész város megszokta már őket egy párnak tekinteni; csak Csongrád Teri nem akart e gondolattal megbarátkozni.

Sándor észre, ugy a hogy elkészült a vizsgára, de hát ő az alapos tanulást nem szokta meg s bizony az egyetemi professzorok meg alapos tudást kívánnak, ugy esett meg vele is, hogy megbukott — a mi az egyetemi életben olyan számba megy, mint a közönséges életben az, ha valakinek a tyukszemére hágnak nagy tolongásban.

L verte őt haza. Bosszankodott azon, hogy lesznek, a kik szacakoznak felette; őt ugyan ne szánja senki; de lesznek a kik guvóldoznak — no csak azt kíséret meg egy is!... De hát Honka

4 §. Azon iparágaknál, amelyekben az előző szakasz értelmében vasárnap is dolgozni fognak, az iparúzó köteles ugy intézkedni, hogy minden hónapban legalább is egy egész, vagy kéthetenként egy fél vasárnapi munkaszünetet élvezzen.

5 §. Az, aki az 1—4. § ok határozmányai ellen vét, kihágást követ el és az 1884. XVII. t. c. 166. és 184. §-aiban megnevezett iparhatóságok által minden előforduló esetben 10 frittól 300 forintig terjedő pénzbírsággal büntetetik. Az idézett törvény 165. §-sa szerint behajtandó bírságpénzek a kereskedelmi miniszterium kezelése alatt álló ipari és kereskedelmi alapok javára fordítatnak.

6 §. Ezen törvény kihirdetése után két hónap múlva lép életbe s végrehajtásával a kereskedelmi miniszter bizatik meg.

H I R E K.

— Főispán tüntetés H. H. ub, hogy a vármegyvei képviselő egy 37 tagból álló töredéke a f. hó 20-án tartott vármegyvi közgyűlést megelőzőleg a főispán mellett tünt. t. Bisalmat szavaztak neki. Míg is érdemi különösen a kinevezések körül szerzett érdemeiért Nemde Ólodi ur?

— Önjdi Lajos mint értesültünk holnap érkezik meg, hogy elfoglalja a főjegyzői állást, melyre a főszolgabíró által helyettesítették. Leaz tehát alkalom a közlegi párti vezér uraknak a casinovallal együtt en diszbankettet rendezhetni. Mert hisz tudvalevő dolog, hogy ez a helyettesítés — mert f. l. sőbb körökben ered — a fővezér urak legmagasabb megelégedésére történik. De ó!

— Előző tárcaközleményünk negyedik részét közzéjött: akadályok miatt jelen számunkban nem hozhatjuk s azt csak mai számunkban megkezdett igen érdekes beszély befejezte után fogjuk közölni.

— Nyilvános köszönet. A csongrádi iparosok által f. évi február hó 16-án rendezett zárthelyi tárcé vizáom alkalmával Krieger Lajosné és Kucsera Ferencné asszonyok az általuk küldött díszes köszönet, valamint Ujasi János Zsigá János, Gáspár Lajosné, Fekete Lajos 1—1 fritt, Kucsera Ferencné 1 fritt 80 kr, Nagy Józsefné, Farsang F. xné 60—60 kr, Zsemberi Kalmánné, özv. T. ri Lászlóné 80 80 kr, Csáki Lajos, Kaszinitzki Dénes, Szóke Gáspár, H. eker Samu N. N., Pap B. László, Páterné, Bogdy Mihály, Veisz Tivadar, R. i Ernő, H. tzer Adolf, K. v. ecsi Sándor, Gönci József, R. ti Ferenc, Káta Pál, Mézváros Gáspár, ifj. Tari László, Eszes Mátyas 40—40 kr és Lujó G. u a 20 kr felülfizetéséért ezuton is fejadják legforróbb köszönetünket. Csongrád, 1890. febr. 20. A rendezéség.

mit szól hozzá? ... Az szerez, törődik is vele lesz-e beöle ügyvéd vagy sem.

— Széles, vagy szelna? kiáltott Csongrád Teri elébe, mikor először találkoztak.

— Szalma! válaszolt Sándor mogorván.

— Az baj! Hát Honka mit szól hozzá?

— Mit szóljon? Nem tartozik az ő rá, hogy én mikor és hogyan vizsgázom; ha itt lesz az ideje megtartjuk az esküvőt, lesz mit sprítani a tejbe.

— De én ugy értesültem Teri hugomtól, hogy Honka spia csak ugy egyezik bele a házasságtokba, ha te az ügyvédi diplomát megszerzed.

— Ugy!?

— Igen, mert azt mondja, hogy ő csak az olyan embereket bec üli, a kiknek határozott tanult és végzett mesterségük van.

— No én meg azt mondom — szolt hevesen Sándor — ha én az ügyvédi diplomát megszerzem Honkát el sem veszem, kapok én akkor különb leányt is.

— Azt csak nem tessed.

— De megteszem.

Sándor izgatottan és dühösen vált el barátjától, csak később midőn lecsillapult gondolta meg mit mondott. De már késő volt.

Gyúrtnak pedig első dolga volt haza sietni, s megvinni Terinek a nagy újságot, hogy Bárodai Sándor nem veszi el Honkát, mert diploma nélkül Sándor nem kel Honkának, ha pedig Sándornak d. p. órája lesz, nem kell neki Honka.

Oh mily kedves hír volt ez Terikének; no de volt is rá gondja, hogy az mi hamarabb eljusson Honkához is.

Hogy mily hatással volt e hír Honkára mutatja az, hogy az eddigi vig-vig kedélyű eleven leányból egyszerre magába zárkózott komor lett.

Sándort azonban sértett büszkesége tette in-

— Az országos vásár kedvező előjelek mellett veszi a mai nappal kezdetét.

— Csongrád város a határterületén található lovak, kocsik és szekerek összeírása kezdetét vette. Felhívtnak a ló kocsik és szekerek tulajdonosok, miszerint az összeírás fogantatásának véget f. évi február hó végéig az előjárásánál jelentkezzenek, mert a jelentkezés elmulasztása szigorú bírószógot von maga után.

— Apácázárda városunkban. Gróf Károlyi Sándor áldozatkészségéből a piacéren díszes apácázárdát építene van tervbe véve. A nemes gróf a zárdai létesítésének ügyét Hegyi Antal plébánosra bízta, ki erőlyesen fogott hozzá, hogy az ige mielőbb váljon a nevelő apácák mielőbb beköltözésének új otthonukba. A zárdai létesítéséről mindnyájan méltán a legjobbat várjuk gróf Károlyi Sándor örök hálaára kötelez beintárat Csongrádiakat nagylelkű áldozatával, mely igen hatalmas tényezője lesz bizonyítván Csongrád város oktatási ügyének.

— A helybeli iparteület meg lakítása céljából f. hó 23-án az iparosok dr. Csontvári Lajos főszolgabíró elnöksége alatt gyűlést tartanak.

— Helyreigazítás. Mult hónapban tévedésből írtuk, hogy az izz. ifjú ágjövő hó 8-án rendezendő bálján a szentesi zenekar fog közreműködni, mert amint értesültünk e bálban a helybeli 146 zenekar szolgáltatja a zenét.

— A legnagyobb áruház levelezőnk a következőket írja: A napokban jutott kezem közé Storch Emil hazaküldött a Bécsben I. Salzhorgasse 1. sz. a. létező híres árus-állító-cég tulajdonosának új nagy és képes árjegyzéke. Habár e nagy áruház óriási kiterjedéséről és sokoldalúságáról már gyakran hallottam, mégis elámultam e katalógus gazdag tartalma bámulatos olcsó árai, realis üzleti elvei és szolid szállítási feltételei fölött. E katalógus még érdekes olvasmányosak is mondható, fiatalnak és öregnek, szegénynek és gazdagnak, uraknak és hölgyeknek. Az egyszerű pór, a szegény munkás épügy megtalálja ott szükséges cikkeket kellően magyarázva, miad minden állásu jómódu polgár és a főúr. Ez a sokoldalúság valóban egyszerű, és ez a katalógus több mint 100.000 példányban küldetik szét és kívánatra bárkinek ingyen és bérmentve bocsátatik rendelkezésére. Itt találhatók üveg, porcellán- és majolicaárúk, uri, női- és gyermekruhák, ilyenek gazdák, munkások és munkások számára, uri- és nőruhaszövetek, Gretton, selyem, atlasz, vászon- és fehérnemű, uri-, női- és gyermekfehérnemű, háztartási tárgyak, uti-, dobányzó- és vadász eszközök, kézi táskák, himző munkák, gyapjukendők, tricót-árúk, uri és hölgykalapok, sapkák, cipők, férfi- és női-barisnyak, Jäger-féle árúk, gallérok és kézfűzők, asztali készletek, ágyszerűk, lótakarók, keztűk, illatszerek és szappanok, kelengyék ujjzöltek számára, kosztümek, tavaszi- és nyári ruhák, cérna és pamut, derékfűző, butorszövetek, burorok, szivarkahüvelyek, evő eszközök, csököpények, szőnyegek, tűmentes kavatták, plaidek, hálókötösök, nap- és esernyők, ablakfüggönyök, nyakkendők,

gerelte. Majd meg mutatja ő! És meg is mutatta. Neki felelt a tanulásnak komolyan és tanult...

— Letennem a vizagát és mást veszek el feleségül! — E szavakkal biztatta magát a ébresztette a szunyadii kézzel értett büszkeséget.

De hogy visszavonulása feltűnő ne legyen Ilonkánál, a látogatást eleinte csak ritkította s csak akkor szüntette be teljesen, midőn Ilonka részéről — a hozzájutott hír miatt — szintén hideg fogadtatásban részesült. Sándor e hidegséget természetesen bukása kifolyásának tulajdonította.

Sándor tanult — tanult és sikeres vizsgáinak hírei egymás után jöttek az szülővárosába.

Alig telt el egy év bukása után ő doctor juris volt.

Ilonkát pedig emésztette a tú, a sértett büszkeség; de bánatát, fájdalomát magába zárta...

— Ne tudja, hogy megbáztott! Sándor nem tudta meg, de annál jobban pusztított a kitörni vágyó és vissza fojtott fájdalom Ilonka szívében. Környezete azt mondta róla: mennyire megkomolyodott, hja, most már eladóságy!

Mint győztes hadvezér tért vissza Sándor a tudori diplomával szülővárosába, de Ilonkának házuk tájékára sem ment.

— Mért nem jön Sándor, kérdé Ilonkától édes anyja.

— Ő tudja! válaszolt a leány közönyösen.

Ha pedig Sándort kérdé Pista bátyja miért nem megy Ilonkákhoz? Azt válaszolta.

— Ha ügyvéd leszek!

A véletlen azonban egy tárczmulatságon összehozta Sándort és Ilonkát.

(Folyt. köv.)

diszmutárok, gyermekjátékok, fali- és zseborák, még pótkávé, tea, rum, cognac és jó valódi palackborok is, és midőn ez áruház zseniális tulajdonosa a nagy fogyasztásban keresi hasznát, miad ezen árúk szolidak és bámulatos olcsók. Azt hiszem, hogy mindenkinek s ivességet tettem, midőn ez árjegyzékre figyelmeztettem. Egy levelező lapba került és a ki kívánja azonnal megkaphatja.

— Budapesten. A magyarországi hírlapírók nyugdíjintézete mult vasárnap délelőtt tartotta meg évi rendes közgyűlését, az irók és művészek társasága helyiségében, nagy érdeklődés mellett. E közgyűlésen róttá le háláját a nyugdíjintézet, felejtetteln a elnöke, tulajdonképesi megalapítója, Visi Imre irát. Nem is annyira közgyűlése volt ez a nyugdíjintézetnek, miat inkább kegyeletos ünnepélye az elhunyt emlékének. A gyűlésnek dr. Heltai Ferenc titkárnak Visi Imre felett tartott szép emlékbeszéde adta meg az ünnepélyes jelleget. A leendő illetékesen előadott és élénk tetszéssel fogadott emlékbeszéd után egyhangulag fogadta el a közgyűlés a Falk Miksa elnök által előterjesztett igazgatósági javaslatot a Visi Imre özvegyének és árváinak megszavazandó évi juttatásokról, mely évi 500 forintban állapított meg. Elhatározta továbbá a közgyűlés, hogy a gyászoló özvegyhez az intézet részvétét tolmácsoló iratot intéz és a tagok önkényes alkalmazásából begyűlt összegből az intézet illetékes részére lefesteti Visi Imre arcképe. Ezzel kapcsolatba megemlíti, hogy a nyugdíjintézet 500 forintot szavazott meg Visi Imre temetkezési költségeire. Ez összeget e célból bocsátotta dr. Heltai Ferenc titkár az intézet rendes ügykezelési irodájára nem fordíthatók. Nem is késett a közgyűlés hatalmas éljenzéssel jegyzőkönyvi közönetet szavazni dr. Heltai Ferencnek.

Nyilatkozat.

A „Szentes és Vidéke“ f. évi 13-ik számában egy névtelen valaki, abból az alkalomból, hogy én a „Csongrád“ 4-ik számában a „Szentes és Vidéke“ nek irányomban tanusított eljárása, és a főispán urnak a „Szentes és Vidéke“ rám vonatkozó közleményével szemben tanusított viselkedésére vonatkozólag nyilatkozatot tettem közép, ismét foglalkozott velem, s közleményében engem „alkalmi főszolgabíró aspiráns“-nak s „plakát gyáros“-nak nevezett.

E közlemény hangjára nézve, röviden csak annyit mondok, hogy válaszómban azt követtem az irodalmi tisztesség és a jó ízlés egy iránt tiltják.

Tartalmára vonatkozólag pedig azt jegyzem meg, hogy a szóban forgó vita lényegét az képezi, hogy Zsilinszki Mihály főispán valóban megbízott-e engem, vagy nem? az az üzenet átadására, melyet én az ő üzenetétől Fekete Márton urnak saját lakásán, Kis Zsigmond urnak pedig a megyeházánál átadtam. Az tehát, hogy én megcáfoltam-e, vagy nem a „Szentesi Lap“ s a „Szentes és Vidéke“ által közzétett közleményeit csak mellékes dolgot.

Én pedig a vita lényegét, vagyis azt, hogy a főispán engem ama bizonyos üzenet átadásával megbízott, a megbízás adásával jelen volt Dr. Heltai Ferencz ural, kinek ez iránti nyilatkozatát a alatt alább közlöm, s a Horváth Gyula ur által Nozák József, és Sima Ferencz urnak küldött levelek tartalmára való hivatkozással bizonyítottam és bizonyítottam.

S vajjon az én állításom, s lényeges bizonyítékaim ellenében mi bizonyítékot hozott és hoz fel a „Szentes és Vidéke“ azon ellenkező állításának bizonyítására, „hogy én a főispántól kértem ugyan megbízást, de az azt megtagadta, s én ennek dacára is az ő megbízójaként jártam el“? Semmit.

Mert állításom ellenében, nem állítja, de nem lévén jelen, nem is állíthatja saját ellentétes tudomását, tényleges — pozitív — bizonyítékaim ellenében pedig mind őssze s mind untalan azt ismőlti, hogy én a „Szentesi Lap“ és a „Szentes és Vidéke“ vonatkozó közleményeit nem cáfoltam meg. — Ami ha igaz volna sem cáfolná meg az én állításomat, s nem döntené meg az én bizonyítékaimat. — Mivel a cáfolat elmaradását több ok, így pl. az is okozhatta volna, hogy én az illető közleményeket nem olvastam, a mint, hogy arra, hogy a „Szentes és Vidéke“-ben a „Szentesi Lap“-hoz hasonló tartalmu közleményeket olvastam volna, nem is emlékszem. Okozhatta volna az is, hogy a közleményeket bármi okból nem találtam volna olyanoknak, melyeket mulhatatlanul meg kell cáfolnom.

Hogy azonban én a „Szentesi Lap“ közleményére távirati cáfolatot küldtem be, hogy tehát a „Szentes és Vidéke“ ismét említett többször felnyitott ellenkező állítása valóban azt a Csongrádi és szentesi táviróhivatal adatai felől Sima Ferencz urnak alább közlendő 2. alatti nyilatkozata is bizonyítja.

A vita lényegére vonatkozó azon állításom, hogy én Zsilinszki Mihály főispán megbízásából, s annak értelmében jártam el, midőn az illető urnak a főispáni üzenetet átadtam bebizonyítva, s a „Szentes és Vidéke“ közleményeinek ellenkező tartalma megcáfolva lévén a közleményre vonatkozólag még csak a következőket jegyzem meg.

Hogy még egyrészt, a gúnyos szánt „alkalmi főszolgabíró aspiráns“ elnevezését büszkeséggel fogadom, mivel tejjesen nyugodt vagyok az irát, hogy a felfejtett indokok alapján történt pályázatom egyetlen egy tisztességes ember előtt sem szolgálhat hátrányomra; más részről a „plakát gyáros“ címet kénytelen vagyok magamtól elhárítani, és pedig nem azért, miatha azok miatt, a keltől g tájékozott tisztességes emberek iránti tőlellene tartanom mivel azokban egy a vezetőik értelmessége, vagy önzése által megnyomorított, nagy közönség tájékoztatás nyert kifejezést; a jogosult elkeseredés pedig könnyen érthető okból nem szokott a nyomor okozóinak die himnust zengen; de el kell háritanom azért, mivel felfogásom szerint a szóban forgó plakátokat nem én írtam, s miért a más érdemét se irigylem, se pedig elutádonítani nem szoktam.

Egyébb iránt fentartom a jogot ama bizonyos plakátok tartalmára, s a „Szentes és Vidéke“ némi közleményeire is vissza térni.

Csongrád 1890. évi február 20-án.

SZVOBODA FERENC,
ügyvéd, s megyei képviselő.

Nyilatkozat.

A fűirtott, mint a ki Zsilinszki Mihály ur Csongrád megye főispánja és Szvoboda Ferenc ur Csongrád megye távirati ügyvéd, és megyei törvényhatósági bizottsági tag között, mult 1889 évi november hó 21-én délután 4-5 óra között Budapesten, a főispán ur lakásán — hová a főispán ur adott nekünk találhat — lefolyt beszélgetésnél elejétől végig folyamatosan jelen voltam — nevezett ügyvéd ur kívánatára — ezennel kinyilatkoztatom, miszerint Zsilinszki Mihály ur, Csongrád megye főispánja, miután ő még Budapesten volt maradó, jelenlétemben, fűllem hallataira bizta meg Szvoboda Ferencz urat ezzel, hogy az ő — a főispán üzenete gyanánt kérje meg Fekete Márton és Kis Zsigmond urnakat, hogy az ugyancsak 1889. november hó 23-án a megyei tisztújítást és különben a járási főszolgabírói hivatalok beöltése tárgyában megteremtendő szűkebbkörű értekezleten személyi combinációka, kijelölésekre ne sorakozzanak.

Kelt Budapesten 1890. évi február hó 17-én

Dr. Heltai Ferencz.

Nyilatkozat.

Mely szerint alólírott ezennel kinyilatkoztatom, miszerint lapom mult évi 142-ik számában megjelent azon közlemény ellen, hogy a főispán roszalását fejezte ki a fölött, hogy a mult hó 23-án a járási állások miként leendő betöltése érdekében tartott értekezlet előtt egy megyei képviselő, az ő nevében ugy informálta az értekezlet összehívóit s őt pedig az illető tekintetben a főispántól semmi felhatalmazást nem nyert Szvoboda Ferenc Csongrádi lakos ügyvéd, nyomban a lapnak Csongrádra történt megérkezése, s a köve kezű szám megjelenése előtt távirati cáfolatra küldött hosszám. A távirati cáfolat azonban, lapom legközelebbi számában távolítottam el. Továbbá, alólírott nevezett ügyvéd urat, a távirati cáfolat közlésénél — ekként történt — elmondásáról, sem a szerkesztői üzenetekben sem levélben nem értesítettem.

Kelt Szentesen 1890. évi február 18-án.

Sima Ferencz.

CSARNOK.

Az arany király.

— Regény a jelenkorból. —

— Atyám, hallgass meg! Nem a munkátó való irótság az, mely ily ssavakra készítet, hisz én dolgozni akarok, dolgozom, mint egyetlen ember sem kivültem, de hát engedd élveznem isten szabad legki, engedd látnom a terjedt eget fölöttem! Miért adta volna isten az ifjui erőt, a a forró véri ereimbe? Miért nem adott oly nyomoru törpe slakot, mint ennek a Kalmárnak itt, kit egy szél el-sodorni a az ut közepére dobni képes?!

— Ah! ez a szemtelenség! — kiáltott föl az apró három lépést előre-hátra ugorva. — Hallott ember ilyesmit egy tanonctól főnöke és nevelő apja jelenlétében?

— Csak egy pillanatra Köhler ur! — szólt az adófelügyelő, szenvedélyes, szuró pillantást vetve fiára.

— Te holnap vissza fogsz menni ezen urhoz, a egy évvel tovább maradsz üzletében, mint eddigi megállapodásunk vala, most pedig rögtön alázatos bocsánatot kérsz tőle szemtelen vise kedésedért!

— Nem! volt a határozott válasz.

— Anonnal engedelmeskedel! — ordított rá a felügyelő, határtalan dühhel.

— Bocsánatot kérsz főnökötől — rögtön!

— Nem!

— Igen vagy nem? — dörgött az atya.

Isgatottságtól reszkette állott fia előtt; halvány sárga arca halott fehér színt öltött. Homlokán kidagadtak az erek a szemek vérvörös tűzben égtek.

— Nem! — ismétlé Gyuri ugyanazon határozott, minden veszélyvel dacoló hangon.

Az öreg csapásra emelte öklöbe szoritott kezét, de nem ütött rá. Karja lassan aláhanyatlott, összeszorított marka szétnyit, a ujjával az ajtóra mutatott:

— Kifelé a házamból! — mondá komoly lassúsággal, mintha ólomból lennének minden egyes ssava, — kifelé örökre!

— Atyám!...

— Ki innen!

Gyuri elhallgatott, összeszorítá ajkait, mintha keservét akarná visszafojtani, mely lelkét teljesen betöltte, majd lassan az ajtó felé fordult, a megfogta ennek kilincset.

— Az isten szerelmére, csak nem fog így elválni atyjától! — kiáltott föl az apró, egy önkénytelen mozdulattal az ifju mellett teremve, mintha őt erőszakoskival visszatartani akarná.

Gyuri felkészül fölkapva, hirtelen úgy vágta őt az asztalhoz, hogy az is darabokba esett, maga pedig ropogva-recsegve csapta be maga után az ajtót.

A folyosón késeit tördölve, béméss szemekkel állt a szolgán; az iszonyat teljesen megnémítá. Gyuri nem is tekintve rá, gyorsan rohant tova, a a jövő pillanatban már egyedül, magára hagyatva állt az üres, néptelen utcán.

— Vége! — sóhajtott föl tompán, — vége mindennek!

Testvéri szeretet.

Midőn Gyuri után az u'csajtó beárult, az adófelügyelő dolgozó szobájával szemben, halkán, csendesen egy kis sarokszoba ablaka tárult föl, a a zisegő viráglevelek közt egy fiatal leányka arca jelent meg, úgy azonban, hogy a hófésér függő-nyök minden hivatlan pillantást elzártak a szobába tekintéstől.

— Gyuri! — hangzott egy csengő kiáltás a távolos után.

Az ifju talán észrevette a hangot, mert mintha meglassítaná lépteit. De ujfőnt elcsúszta magát, a csakhamar kűnn volt a fűtőán.

— Hová mehet ez most, ily késő éjszaka! — kérde önmagától a szomorodott leányka, mi kösben lámpát gyújtott szobájában. — Apa oly szigorúan, oly keményen beszélt, — óh, csak ez a vén Köhler ne hozott volna már megint veszedelmet közénk! Szerencsétlen volt ez a nap is, melyen atyám hozzá adta Gyurit, tudtam mindjárt, hogy nem lesz ennek jó vége!

— Emma kisasszony, Emma kisasszony! — hangzott a kulcslyukon át.

A fiatal leány gyorsan fölayitá az ajtót, de mily nagy volt rémülete, midőn a vén cseléd iszo nyattól kívűt arczára tekintett.

— Óh, Emma kisasszony, az isten szent szerelmére, mind szerencsétlenség! Egy iszonyu mély seb, véres és tátongó — itenem, én itenem!

— Egy mély seb? — sikoltott fel a lány, — ki sebesült meg, Krisztina — Gyuri?!

— Dehogy, Köhler ur! Gyuri fellökte, megütötte, igen, igen megsebeszte és ost nekem hallanom kell!

— Hála istennek, csak hogy nem Gyuri! — szólt a leányka egy mély, de megkönnyebbült sóhajással.

(Folyt köv.)

Szerkesztői üzenetek.

— sz-u. Legyen szerencsénk.

— Jó barát. Helyben. Figyelmeztetésed arra néve, hogy megjegyzésünket a „Szentés és Vidéke“ ama f(n-e) hangu szerkesztői üzenetére mondjuk el, köszönjük. De kérdünk minek tegyük ezt? Ez a lap úgy van, mint azok a modern párbajhősöcskék. Először eldicskednek erejükkel a kihívó modorral mindenibe belekötnek. Mikor találkozik, aki félvezi a keztyűt a az ipst érdeme-szerint lepipálja, fordít egyet a dolgoz a úgy akur feltűnni, mint aki magasabb nívón áll, semhogy azzal a másikkal tovább is foglalkozzék.

Ez a tisztelt lap is így tesz. A mi „retour.“ ünk csapásra alatt ő rettenetesége teljesen aláhanyatlott a ép szért most már úgy akar szerepelni, mintha mi ő hozzá kicsi volnánk.

Most már csak úgy par féle'dalról fumig-ló-

lag ohajtana dicsekedni a a jámbor „Naso“t is arra oktattia.

De hát nem esoda. A „retour“ vágás fájneki. Azzal a vágással a harcsot vele szemben mi fejeztük be. Most már neki szabad a szó — — — quantum satia.

— V. F. Felelő szerkesztők hasa érkevény, vele a szerkesztői órák alatt érkekezhetnek.

— R. F. és O. I. A főnti üzenet Önöknek is szól.

Hirdetések.

1969. sz.—tk. 889.

Árverési hirdetményi kivonat.

A csongrádi kir. jbiróság, mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy Veisz Sámuel és fia, csongrádi cég végrehajtónak özv. Vorák Józsefné szül. Dániel Teréz végrehajtást szenvedő elleni 1050 frt tőkekövetelés, és minden járulékai iránti végrehajtási ügyében (a csongrádi kir. jbiróság) területén lévő Csongrád város határában fekvő a csongrádi 4034 sztkben. foglalt 6030/b rszamu 1¹⁹⁴/₁₆₀₀ hold tégű szőlőre 470 frt az árverést ezennel megállapított kikiáltási árban, — és a csongrádi 2033 sztkben foglalt 6044 rszamu 1208 négyszögöl térű szőlőre az árverést 314 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1890 évi május hó 13-ik napján délelőtti 9 órakor a csongrádi kir. jbiróságnál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% át vagyis 47 frt és 31 frt 40 kr. készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi novemberhó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában, kijelölt ovodaképes értékpapirban a kiküldött kezéhez leenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. § a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Csongrádon 1890 évi január hó 27 napján.

A csongrádi kir. jbiróság, mint telek-könyvi hatóság.

SZARKA,
kir jbiró.

A „CSONGRÁD“ KÖNYVNYOMDÁJA

CSONGRÁDON.

Elvállal minden, a

könyvnyomdászat körébe vágó munkákat,

ugymint:

diszes számlák, jegyzékek és tudósító levelek, eljegyzési és eskerési kártyák, izléses meghívók és tánczrendek, étlapok, városi és községi hivatalos nyomtatványok;

ARJEGYZÉKEK, CIM-, ASZTALI ÉS NÉVJEGYEK CYÁSZLAPOK,

tablás kimutatások, takarékpénztári mérlegek, időszaki és folyóiratok, hirdapok, művek, diszes kivitelű szalag-aranyozások,

Ipar és kereskedelmi körlevelek, ügyvédi és irodai nyomtatványok, levélpapírok és borítékok cégnyomással,

FALRAGASZOK stb. stb. minden szín és nagyságban gyors, pontos, izléses és jutányos áron.

Ugyanitt a

C S O N G R Á D

című társadalmi heti közlőny részére előfizetések elfogadtatak, hirdetések felvételnek.